

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
історії України і методики
викладання історії
Протокол № 2 від 1 вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія України
Викладач (-і)	Кобута Степан Йосифович
Контактний телефон викладача	596001
Е-mail викладача	stepan.kobuta@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	За графіком
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс «Історія України» передбачає поглиблення та систематизацію історичних знань студентів у відповідності до вимог вищої школи, дає можливість зрозуміти зміст, характер та закономірності державотворчих, політичних, соціально-економічних та культурних процесів, що відбувалися на території України від найдавніших часів до сьогодення. Він структурований за проблемно-тематичним принципом. Особливу увагу приділено питанням становлення національної державності, взаємодії людини і держави, життю людини в суспільстві. Змістове наповнення предмета базується на розвитку громадянської свідомості, активної життєвої позиції й патріотизму особистості, яка володіє глибокими історичними знаннями, розумінням національного інтересу України та готова його обстоювати. У центрі історичного відображення минулого визначено увагу до людини (історичної особи), її поведінкові мотивації, відслідковування взаємозв'язків між формуванням особистісних цінностей і розвитком суспільства.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу: формування фахівця з історичним мисленням, активною, патріотичною громадянською позицією, здатного аргументовано викладати свої погляди на найважливіші явища української історії, усвідомлювати нерозривний зв'язок між надбанням минулого і сучасного, традиціями і досвідом різних поколінь українців.</p> <p>Цілі курсу: надати студентам знання з історії України відповідно до рівня та вимог вищої школи, зосередившись на найбільш актуальних проблемах політичного, соціально-економічного, культурного та релігійного життя українського суспільства на різних етапах його розвитку</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Загальні компетентності за стандартом вищої освіти України</i></p> <p>КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>	

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові компетентності) за стандартом вищої освіти України

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

Загальні компетентності за професійним стандартом

ЗК.01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність). ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність). ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження б національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)

А 2.1. Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою

Морально-етична компетентність

В 3.1. Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень

Програмні результати навчання

ПРН-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико - естетичні цінності.

ПРН-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	012 Дошкільна освіта	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Вступ. Путівник студента. Тема 1. Стародавня історія України.			4
Тема 2. Русь-Україна (Київська Русь)	2	2	4
Тема 3. Галицько-Волинська держава		2	4
Тема 4. Українські землі під владою сусідніх держав (XIV – перша половина XVII ст.)	2		4

Тема 5. Українське козацтво. Запорозька Січ		2	4
Тема 6. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького 1648-1657 рр.	2		4
Тема 7. Україна в період "Руїни" (1660-ті – 1670-ті роки).		2	4
Тема 8. Козацька держава в умовах Російської імперії у XVIII ст.	2		4
Тема 9. Українські землі у складі Російської і Австро-Угорської імперій		4	4
Тема 10. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр.		4	4
Тема 11. Україна у міжвоєнний період (1920-1939 рр.).		2	4
Тема 12. Україна в роки Другої світової війни.	2		4
Тема 14. Українська РСР у другій половині XX ст.			4
Тема 15. Україна – незалежна суверенна держава.	2		4
Загалом	12	18	60

Критерії поточного оцінювання:	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; – «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; – «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; – «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
Вимоги до	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання

письмових робіт	університету. Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Оцінювання роботи здійснюється за п'ятибальною шкалою. Передбачає обговорення проблемних питань на задану тематику, участь в дискусії, виступи (презентації) за темами індивідуальних завдань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх форм роботи, відсутність негативних оцінок, невідпрацьованих пропущених занять, мінімальна кількість 26 балів
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю – залік;</i> <i>Форма здачі комбінована.</i> Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки. При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт. Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проектів та контрольних (тестових) завдань. Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи проводяться у формі тестування в електронній дистанційній системі <https://d-learn.pnu.edu.ua>

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з даними положеннями можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять обов'язкове. У випадку пропуску відпрацьовується тема пропущеного заняття у визначені час та спосіб (конспект підготовки, усна співбесіда, тестування)

Неформальна освіта: вітається проходження навчальних курсів в з використанням різних освітніх платформ. Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

1. Агресія Росії проти України: історичні передумови та сучасні виклики / авт. кол. : П. П. Гай-Нижник, Л. Л. Залізник, І. Й. Краснодемська, Ю. С. Фігурний, О. А. Чирков, Л. В. Чупрій ; кер. проекту, упоряд. і наук. ред. : П. П. Гай-Нижник ; Науково-дослідний інститут українознавства МОН. Київ : Леся, 2016. – 586 с.
2. Андрієвська А., Халімон О. Книга свідчень. Анатомія російської анексії Криму. К.: Критика, 2019. 248 с.
3. Аржаковський А. Розбрат України з Росією: стратегія виходу з піке. Погляд Європи. Х.: Віват, 2015. 256 с.
4. Березовець Т. Анексія: Острів Крим. Хроніки "гібридної війни". К.: Брайт Стар Паблішинг, 2015. 392 с.
5. Бойко О. Новітня історія України, 2014–2019 рр. : навчальний посібник. Київ: Академія, 2020. 160 с.

6. Воєнні аспекти протидії «гібридній» агресії: досвід України : монографія / за заг. ред. : А. М. Сиротенка. Київ, 2020. 176 с.
https://nuou.org.ua/assets/monography/mono_gibr_viin.pdf
7. Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять / В.М.Литвин, А.Г.Слюсаренко, В.Ф.Колесник та ін., За ред В.М.Литвина. К., 2006.
8. Історія України / Керівник авторського колективу Ю.Зайцев. Львів, 2005, 2011.
9. Історія української державності / Борисова Ольга, Климов Анатолій: підручник для вищих навчальних закладів : у 2-х томах. – К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2018. Том 2. (1917–2017 рр.) – 464 с.
10. Кашуба М.В. Історія української культури: Курс лекцій. Л., 2011.
11. Кобута С.Й. Історія України: модульний курс. Навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ неісторичних спеціальностей. Івано-Франківськ, 2008.
12. Почепцов Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах, пер. з рос. Тамари Гуменюк. К.: Києво-Могилянська академія, 2016. 316 с.
13. Ре-візія історії. Російська історична пропаганда та Україна / Ярослав Грицак, Кирило Галушко, Яна Примаченко, Генадій Єфіменко, Сергій Громенко, Іван Гоменюк, Оксана Ілюк, Олена Сороцинська, за ред. Володимира Єрмоленка; Громадська організація «Інтерньюз-Україна», Міжнародний фонд «Відродження». Київ : К.І.С., 2019. 98 с.
14. Руденко, Ю. WAR.ru. К.: ДПІА, 2020. 320 с.
15. Рущенко І. Війна цивілізацій: анатомія українсько-російського конфлікту. К.: Києво-Могилянська академія, 2020. 436 с.
16. Смолій В., Якубова Л. Крим і Донбас: проблеми й перспективи інтеграції в модерний український проект : аналітична записка; Інститут історії України НАН України. К., 2019. 116 с. <http://resource.history.org.ua/item/0014596>
17. Снайдер, Т. Українська історія, російська політика, європейське майбутнє, за заг. ред.: Олексія Панича, пер. : Олексій Панич, Роксоляна Свято. К.: Дух і Літера, 2014. 232 с.
18. Сурков О. Незавершена війна. Історія протистояння України з Росією в 2014–2015 роках. К.: КМ-Букс, 2021. 480 с.
19. Світлична, В. В. Історія України: навчальний посібник для студ. вузів. 6-те вид., випр. і доповн. К.: Каравела, 2012.
20. Україна. 30 років незалежності. Стислий довідник / За ред. д. і. н., проф. Киридон А. М. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2021. 536 с.
21. Танцюра В.І. Політична історія України. Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2008.
22. Цвілюк С. А. Україна і «Русский мир». Важкий досвід співіснування: від «братського союзу» до ненависті і масової українофобії: історичні нариси та наукова публіцистика. Одеса: Астропринт, 2016. 522 с.
23. Якубова, Л., Головка В. Русский мир на Донбасі та в Криму: історичні витоки, політична технологія, інструмент агресії : аналітична доповідь, відп. ред. : Валерій Смолій ; Інститут історії України НАН України. Київ, 2018. 226 с.
<http://resource.history.org.ua/item/0013906>

Викладач

доцент *Кобута С.Й.*